

Çiftçilerin

yaşamını kolaylaştırdı

tarımsalpazarlama.com kurucusu Tülin Akın, 9 yıllık yoğun çabaları sonucunda tarım sektöründe bir ilke imza attı

Teknoloji köyleri kurmak istiyor

Intel'in kadın ve bilişim toplantılarına da katılan Tülin Akın'ın söz alarak öyküsünden bahsetmesi bir anda medyanın ilgisini çekmiş. Gazetelerde yaptıkları yer alınca Şekerbank ile yolu kesilmiş. Bankanın o dönem tarım sektörüne kredi verme kararı aldığı dönem. Birlikte yola düşmüşler, o zamanlar çiftçinin köylünün sözlü borçlanması çok fazla. Böyle olunca kime borçlandıysa ona satıyor. Eline fazla para geçemiyor. Sektörü iyi bilen Tülin Akın kapalı devre kredi kartını önermiş. Yani sadece kendi alanında kullanabilecek kartını; örneğin sadece mazot, tohum, gübre fidan alabilecek, nakit çekim ise çok sınırlı. Bir yandan kredi kartı tanıtılırken bir yandan da tarımsalpazarlama.com, internetin yararları, bilişim anlatılmıyormuş. Akın "Her sene 12 bin köy dolaştık" diyor ama bir süre sonra işler yeniden tıkanmış. Çünkü bakmışlar köylü yine bilgisayara girmiyor. Bunun üzerine Vodafone ile projeye başlamışlar. Çünkü çiftçinin en çok kullandığı cihaz cep telefonu.

Bugün 250 bin üyesi var sitenin, ayda 6 binin üzerinde ilan veriliyor. Hepsisi ücretsiz.

Çiftçiler ücret ödemediği için cep telefonlarından kendilerine gereken tüm bilgileri sahibi oluyor. Bunları portaldan takip edip ilan verebiliyorlar.

16 ofis çalışanın yanı sıra evden çalışan 3 engelli çalışanı da var Tülin Akın'ın. Bursa, İzmit ve Antalya'dan oturdukları yerden Türkiye'nin her yerindeki hal fiyatlarını güncelliyorlar. Gidip eğitim vermiş onlara, siteye nasıl bilgi koyacaklarını öğretmiş, şimdi işler tıkır tıkır yürüyor.

Tülin Akın, yalnızca daha iyi çiftçilik için internet kullanımını teşvik etmekle kalmıyor, böylece diğer çiftçilerle, ziraat mühendisleriyle, veterinerlerle, tarım firmalarıyla ve ihracatçılarıyla buluşmak için sanal bir pazaryeri de sağlamış oluyor. Çiftçilerin sadece bir SMS mesajı ile ya da internet kafelerden (çoğu zaman çocukları aracılığıyla) eriştikleri portal, bugün 800 binden fazla çiftçiye hizmet vermiş durumda.

Tülin Akın'ın gelecek planları arasında çiftçilerin uluslararası pazarlara açılmaları, kırsal hayata teknoloji kullanımını özendirerek "teknoloji köyleri" kurmak ve kadın çiftçiler için yerel ürünlerini satabilecekleri bir portal oluşturmak bulunuyor.

ÖZLEM YÜZAK

Yıl 2004. Genç kızın adı Tülin Akın. Henüz üniversite öğrencisi. Akdeniz Üniversitesi Korkute-li Tarımsal Pazarlama Bölümü'nde okuyor. O dönem ne çiftçinin ne tarım sektörünün internetle uzak yakın ilgisi yok. Köylü bilgisayar kullanmayı bilmiyor, tarım şirketlerinin web sayfaları bile var. Ama çığırın bir kız karşısına geçip sabırla, azimle anlatıyor...

Yıl 2013... O genç kız artık birden çok ödülün sahibi bir işveren. Üstelik 2 çocuk annesi. 9 yıl önce kurduğu tarımsalpazarlama.com tarım sektöründe gerçekten bir fayda yaratabilmiş. Girişimcilik çevre-de duyulduca da ödül üzerine ödül kazanmış. Ancak geçen yıl anlamış aslında yaptığı işin girişimcilikten çok sosyal girişimcilik olduğunu. Ashoka ile tanışmış, şimdi yoluna projeler geliştirerek devam ediyor. Vodafone ile Çiftçi Projesi, Şekerbank ile çiftçi kredisi projesi hep onun başlattıkları...

Ben Tülin Akın'ı dinledikçe cesaretine ve azmine hayran oldum.. Daha üniversite öğrencisiyken kimse-nin cesaret edemediği hatta aklına bile gelmediği "boyundan büyük bir iş"e soyunmuş; ailesinin, yakın çevresinin, "vazgeç bu işten" uyarına kulak tikayarak bilişim ile ilgisi olmayan bir sektörde fark yaratmasına...

"Cahil cesaretiydi sanırım..." diye anlatıyor o günleri Tülin Akın: "Öğrenciyken internete girdi-gimde çok şaşırılmışım tek bir tarım sitesi bile yoktu. Demek ki kimsenin aklına gelmemiş. O zaman ben yapayım diye düşündüm. Çiftçinin tarım sektörünün hayatını kolaylaştıracak uygulamalar, bilgilerin olduğu, üreticiyi yeni pazarlarla, yeni fırsatlarla buluşturacak bir platform örneğinin. Ama bir sorun vardı. Bilgisayar kullanmayı bilsem de web sitesi yapmak konusunda en küçük bir fikrim bile yoktu. Evde bilgisayarım da yoktu zaten. İnternet kafeye gidiyordum. Küçük bir tarama yaptım, bilgisayarçıların sorunlarını paylaştıkları bir foruma mesaj attım: 'Türkiye'ye yenilik getirecek bir projeye ortak yazılımcı arıyorum' diye. İzmir Mordoğan'da bir bilgisayar öğretmeninden yanıt geldi. Yazıştık. Yazılımı yapmayı kabul etti. Ama para yok tabii ortada."

Öğretmen bir babanın büyük kızı

Erkeklerle dolu bir köy kahvesi ve aralarında genç bir kız. Henüz 21 yaşında; koymuş önüne bilgisayarı, kendi kurduğu tarım portalında çiftçinin yaşamını kolaylaştıracak uygulamaları anlatıyor.

Tülin Akın. 15 yaşında liseden mezun olduktan sonra iki kez üniversiteyi kazanmasına karşın İstanbul dışında okumasına izin vermemiş ailesi. Bilgisayarla ilk tanışması ise 2000 yılında bir bilgisayar kursunda olmuş. "Bilgisayar programlarını öğrenmekle işe başladım, öğrendiğim her program bana yeni işlerle geri döndü. İnternetle de tanışmamla, dünyayı yeniden keşfet-

Portal çiftçilerin hayatını kolaylaştıracak tarımsal içerikler üretiyor. Bunları bilgisayar aracılığı ile çiftçilere ulaştırıyor. Ürettiği ürünün hal fiyatını öğrenmek, köye gelen satıcıya mahkûm olmadan, sabah hangi ilde ve ilçede ise hangi ürünü üretiyorsa ona yönelik bilgiler... Satmak isterlerse ücretsiz ilan verebiliyorlar.

"Peki nasıl geri dönüşüm aldık?"

Tülin Akın ne yapıyor?

Tülin Akın yalnızca daha iyi çiftçilik, iyi tarım için internet kullanımını teşvik etmekle kalmıyor, diğer çiftçilerle, ziraat mühendisleriyle, veterinerlerle, tarım firmalarıyla ve ihracatçılarıyla buluşmak için sanal bir pazar yeri de sağlamış oluyor. Çiftçilerin sadece bir SMS mesajı ile ya da internet kafelerden (çoğu zaman çocukları aracılığıyla) eriştikleri portal, bugün 800 binden fazla çiftçiye hizmet veriyor.

tim. Aradığım, merak ettiğim her şeyi bulup çok zor işlerin kolaylaştığını gördüm" diye anlatıyor. Bilgisayarlı muhasebe eğitimi veren bir kursta işe başlamış ardından, kendi parasını kazanıp tekrar sınava girmiş ve üniversiteyi kazanmış Tülin Akın. Bu sefer kendi masraflarını karşılayabildiği için, ailesi maddi zorluk yaşamadan üniversiteye gidebilmiş. Daha okulu bile bitirmeden de kurmuş başta bahsettiğimiz tarım portalını.

nız" sorumu Akın "Valla baktık ki siteye pek giren yok. O zaman anladım ki önce bunu tanıtmam lazım. İşe tarım fuarlarından başladım. Fuarın reklamını sitede yapıyor karşılığında fuarda bir stand alıyordum, kendime bir kartvizit tasarladım ve portali tanıtmaya başladım. Ardından köylere gittim tek başıma, Antalya'daki tarım ürünleri satan firmalarla konuştum.. Böyle böyle ilerlemeye çalıştım" diye yanıtıyor

Anadolu yollarında genç bir girişimci

Yıllarca sorunlarla boğuştu

Kazandığım parayı portala yatırıyordum ve köylere gidiyordum. İşler yavaş yavaş gelişmeye başlayınca Antalya'da bir ofis kiraladım. Ayda 200 lira kira ödüyordum ama yürütemedim. Baktım borç artacak İstanbul'a geldim" diye tamamlıyor. İnternet kullanımının çok düşük olması, tarım sektörünün az tahsil görmüş kişilerden oluşması ve karar verici kişilerin internet kullanmaması, Akın'ın sıraladığı temel sorunların başlıcaları.

Akın, ilk yıllar pek de ilerleme kaydedememiş. Bunu da "beklediğim gibi olmadı. Güzel yapıyorsun dediler, umudumu kırmadılar ama destek de vermediler. Onları da anlıyordum. Şirketlerin bile web siteleri yoktu ki o dönemde. Nasıl reklam versinler. Ama pes dedirtecek kadar peşlerine düştim onların. Web sitelerini yapmayı önerdim. Çünkü bu arada web sitesi, web tasarımı ve banner yapmayı öğrenmiştim. Öyle derin bilgiler değildi belki ama firmanın küçük bir tanıtımını yapabilecek düzeydeydi. Ondan para kazanmaya başladım. Ve İstanbul'da macerasına kaldığı yerden devam etmiş. Babasının ve yakın çevresinin "kızım denedin ama olmuyor gördün tamam gir

bir işe çalış ya da evlen çocuk bak" bombardımanları arasında yine kimseyi dinlemeyerek Kadıköy'de 16 metrekarelik küçük bir büro kiralaması ve devam etmiş portala. "İstanbul tarım sektöründen çok uzakta iyi fikir miydi bu" sorumu "Evet aslında aldığım en iyi fikirdi. Çünkü Anadolu bir firmaya kendisini arayan kişi İstanbul'dan arıyorum deyince, çok daha inandırıcı geliyor. Telefonunda çıkan 212 ya da 216 ile başlayan numara daha saygın geliyor" diye yanıtlıyor Türkiye'nin trajikomik bir başka gerçeğini daha dile getiriyor. "Anlayacağımız daha hızlı yürüdü işler. İlişki ve bağlantılar güçlendi. Hatta siteden koyun kırpma makinesi satışı bile yaptık."

Azim başarıya dönüştü

Tabii bu noktaya gelmek için çok uğraş vermiş Akın. En ucuz, trenle seyahat olduğu için almış sırt çantasını düşmüş Anadolu yollarına, hemen bütün tarım fuarlarına katılmış, yüzlerce köy dolaşmış. "Öğretmen evlerinde kaldım, kimi köylerde misafir ettiler. Koca Türkiye'yi sadece 1000 lira ile neredeyse baştan başla dolaştım" diye gülüyor. Böylece 20 bin üyeye ulaşmış. Ama onca emek, onca zaman... Hâla kendini geçindirecek kadar para kazanamıyormuş bir türlü. Bunun üzerine "başka bir yol denemem lazım dedim" diye anlatıyor.

BİLİM VE SİYASET

Orhan BURSALI

obursali@cumhuriyet.com.tr
http://orhanbursali.blogspot.com

Bu Millet RTE'yi Atatürkçü Yapar mı

19 Mayıs bu ülkenin kuruluşunun temellerinin atıldığı gündür. 19 Mayıs'ı, 23 Nisan'ı, 30 Ağustos'u, 29 Ekim'i, Atatürk Devrimlerini, Atatürk'ün kurucu liderliğini inkâr etmenin, bu topraklarda bir karşılığı olamaz. Halkta yanıt bulmaz. Bir avuç beyni körelmiş "öncü ideolojik kadro", iktidarda olmanın verdiği hazla ve güçle, Türkiye çapında boşuna nefes tüketiyor. Böyle, zorbalığı ve inkarcılığı içselleştirmiş iktidarların çevrelerinde sözde bir entelijansiya oluşur hep. Onlar yazar çizeler. Sonra güçlü bir rüzgârla hepsini yel alır üfürür, set alır götürür... Bunu geç de olsa görenler olur...

İktidarın "entelijansiya"sından Murat Belge örneğin, RTE'nin, ülke ve toplumu sıkıştırdığı, mengeneleri durmadan biraz sıkması karşısında bunalmış olacak ki, düne kadar faşist diye saldırdıkları İzmir'i özgürce nefes alan bir yer olarak görmeye başladı! Belge'nin gerçekten kaçıp yaşayabileceği kadar özgür bir yerdir İzmir. Kendisine, seçim zamanında oraya giderek, kentin bu özgür ruhunu koruması için, İzmir için savaşmasını tavsiye ederim!

★★★

Dünkü 19 Mayıs kutlamaları deneyimi, halkın, varoluşunu borçlu olduğu Kurtuluş ve Kuruluş'u, her zaman başına basacağına göstergesiydi. Kimse, halkı Atatürk ve arkadaşları konusunda, Türkiye Cumhuriyeti konusunda vicdansız yapamaz... İnkârcı yapamaz... Unutturamaz... "Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşu bir yanlışlıktır, 100 yıllık yanlışlıktır" diyen, TC düşmanı kökten-dinci ideoloji, bugün iktidarda olsa bile, ilk fırsatta, halkın vicdanına çarpacaktır. Bugünkü, istikrarlı gibi görünen ekonomi sayesinde, iktidar, milletin tahammülüne sahip henüz.

RTE ülkeyi zorluyor ve yokuşa sürüyor. Türkiye'de her şeyi kendi istikbaline göre tasarlamaya çalışan RTE, 2014'te 3 seçimi ilan etti. Kendisine sonsuz bir güç yetkisi istediği, tuttuğu terziler kendi kafasına göre ölçüp biçtiği RTE-Anayasası'nı eninde sonunda Meclis'e getirecektir. Bu zorlama, RTE'nin baş aşağı gidisini belirleyebilir... (Davutoğlu'nu al da git, diyecektir millet..) AKP içinde bölünmenin, daha doğrusu RTE'yi dışlamanın da temelleri atılıyor. AKP'nin de RTE'yi giderek taşıyamayacağı günleri görebiliriz... AKP'nin de özgürlüğe ihtiyacı vardır!

Bu durumu görürse, RTE'nin önünde tek seçenek kalabilir: Atatürk'ü, TC'yi başına basmak! Köktendinci ideolojisinde bu kadar istikrarlı, sağlam ve ilerlemeci gözükken Erdoğan, tepelerde kalmak uğruna, milletin Atatürk sevgisine boyun eğmiş mi? Bilemem... Ama politikacı yönü iyice esneyebilir ve yüz yıllık Cumhuriyet'le kucaklaşma yolunu seçebilir... Biliyorum, kendisi için çok geç olacağını bile bile yazıyorum!

Bugün dimdik ayakta gözüklenleri, yakın tarih, tepetaklak düşerken çok görmüştür... Acaba RTE hiç yakın tarihe baktı mı, yoksa, onlar başaramadılar mı diyor...

"Günlük politika"nın dışında kalırsanız, RTE'nin bu ülkeye dayattıklarının, yakın tarihte ve dünyanın gelişimi içinde bir karşılığını olmayacağını görebilirsiniz.

100 yıllık Cumhuriyet'in galip geleceğini hep beraber yaşayacağız.

Balbay'ın Savunması

Ergenekon'da yargılananlara yöneltilen suçlamaların gazete ve TV'lerde manşetlerden verildiği ve hepsinin medya işbirliği ile peşinen mahkûm edildiği zamanların üzerinden dünyanın suları aktı... Bütün bu iddialar bir bir çöktü. Adice, mesnetsiz, hukuksuz ve yasadışı suçlananlar savunmalarını yapıyor... Balbay, Özkan, Haberal, Çiçek ve bütün diğerleri başları dik, savunmalarını yapıyorlar... Ne yazık ki, suçlandıklarında haklarında yapılan haberlerin onda biri kadar bile yer bulamıyor savunmaları merkez medyada... İktidar ve cemaat yandaşı yalaka medyada ise hiç, tam sıfır... Acaba yüzlerinde hiç bir kızartı hissediyorlar mı, ar damarlarını kontrol ediyorlar mı, yerinde duruyor mu diye!

Balbay'ın savunmasını okuyun. Tam metnini Cumhuriyet Portal'da bulamadım, ama şurada var: www.odatv.com/n.php?n=suclama-sinirsiz-savunma-sinirli-1805131200 Tuncay Özkan'ınkini de Odatv yayımladı. Balbay "22 iddianameyi birleştirdiniz, her iddianameyi ötekileyle bağlantılı gösterdiniz, daha önce davası görülmüş 200'ü aşkın dosyayı buraya getirtiniz, bütün bunlardan tüm sanıkların üyesi olduğunuzu iddia ettiğiniz terör örgütünü sorumlu tutunuz, savunma için de 2 saat süre veriyorsunuz... suçlamak sinirsiz, savunma sınırlı" diyor başlangıçta...

Mustafa, çok somut, suçlamayı ve yanıtlarını yazıyor... ve insan yaşadığımız ülkede bir hukuk devletinin söz konusu olmadığını görüyor...

Diyorum ki, savunmaları yayalım... Cumhuriyet de bu yanlışını düzeltsin ve internet sitesinde Ergenekon Savunmaları başlığı altında bir bölüm açsın...

Tunceli'de geziye tutanaklı izin

■ TUNCELİ (Cumhuriyet) - Dersim Doğa Aktivistleri üyesi 150 kişilik grubun dün Pülümür Vadisi'ne düzenlemek istediği gezi mayın engeline takıldı. Pağ Köprüsü mevkinde jandarma tarafından durdurulan gruba, bölgede çok sayıda el yapımı mayın olduğu, bu nedenle can güvenliği gerekçeyle izin verilemeyeceği belirtildi. Jandarma komutanı, avukat Barış Yıldırım'ın talebiyle gruba bir tutanak imzalatılarak geçişe izin verdi.